

## เทศน์อบรมฆราวาส

ณ สวนเฉลิมพระเกียรติร.๙ ท่าแฉลบ อ.เมือง จ.จันทบุรี

เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ (เย็น)

### ศาสนาวางลงที่มนุษย์

วันนี้เป็นวันมหามงคลแก่บรรดาพี่น้องชาวจันทบุรีของเรา และจังหวัดใกล้เคียง นับตั้งแต่กรุงเทพมหานครถึงจังหวัดใกล้เคียงต่างๆ มีจำนวนมาก โดยวันนี้มีคุณวิทยา พิณทแพทย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี เป็นประธานในงานนี้ เพื่อจะหนุนชาติไทยของเราให้ขึ้นจากหล่มลึก ซึ่งเป็นมาเป็นเวลาหลายปี ที่ไม่คาดฝันว่าจะฟื้นฟูขึ้นมาได้ ขนาดที่ท่านทั้งหลายได้เห็นอยู่เวลานี้ ก็ได้ปรากฏฟื้นฟูขึ้นมาอย่างประจักษ์ตา เป็นที่ชุ่มเย็นแก่ใจของพี่น้องชาวไทยที่รักชาติทั้งหลาย ซึ่งต่างท่านต่างมีความรักชาติ เสียสละด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน หลงตามีความรู้สึกร่วมซึ่งในความรักชาติ ความศรัทธาเสียสละของพี่น้องทั้งหลาย ทั้งฝ่ายพระเจ้าพระสงฆ์และประชาชนร่วมมือร่วมใจกันช่วยกันเป็นอย่างมาก จึงขอจารึกไว้ในดวงใจนี้ตลอดไป สมเจตนาที่ได้อุตสาหะพยายามช่วยพี่น้องทั้งหลายด้วยวัยชรา อายุเวลานี้ก็ถึง ๙๐ ปีแล้ว

วันนี้ก็ได้มาพบพี่น้องทั้งหลายเป็นจำนวนมาก มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานฝ่ายประชาชน มีพระเจ้าพระสงฆ์มีท่านเจ้าคณะจังหวัดทั้งสองฝ่าย ได้มาร่วมมือร่วมใจกันด้วยความรักชาติ สมเหตุสมผลกับชาติไทยเราเป็นชาติแห่งเมืองพุทธ คือพุทธศาสนา ย่อมรู้จักความหนักเบาไม่น้อยที่เกิดขึ้นในชาติของตน ซึ่งเวลานี้ พระสงฆ์ทั้งหลายอยู่ทั่วประเทศไทยนี้ ล้วนแล้วตั้งแต่เป็นลูกของประชาชน มีอยู่ทุกแห่งทุกหน พ่อแม่ของพระสงฆ์ทั่วแดนไทยเรานี้มีอยู่ทุกจังหวัด นี้เรียกว่าพ่อแม่ของพระสงฆ์ไทย

พระสงฆ์ไทยสละออกจากกิจการบ้านเรือน แล้วมาบำเพ็ญศีลธรรมเพื่อเป็นความสงบร่มเย็นแก่ตนเองและประเทศชาติบ้านเมือง เมื่อได้มาเห็นความเดือดร้อนของพ่อแม่พี่น้องทั้งหลาย ซึ่งอยู่ในฐานะเป็นพ่อเป็นแม่เป็นน้ำเป็นอาทั่วประเทศไทย ได้รับความลำบากลำบากก็ทนอยู่ไม่ได้ ต่างท่านต่างเสียสละออกมาด้วยการแนะนำ ตักเตือน หรือชักชวนพี่น้องทั้งหลายให้ช่วยชาติของเราซึ่งเวลานี้กำลังคับขัน ต่างท่านก็ออกมาทั้งสองนิกาย ซึ่งเป็นลูกของพี่น้องชาวไทยทั้งชาติด้วยกันทั้งนั้น

นับว่าเป็นมหามงคลแก่พี่น้องทั้งหลาย การที่ได้ศาสนามาเป็นผู้นำ เป็นของหายาก เพราะศาสนาของพระพุทธเจ้าเป็นศาสนาที่เลิศเลอสุดยอดแล้ว จากความบริสุทธิ์แห่งพระทัยของพระพุทธเจ้าที่ตรัสรู้ขึ้นมา รู้แจ้งแทงทะลุพระจิตบริสุทธิ์ที่สุดส่วน ได้นำคำสั่งสอนมาแนะนำโปรดปราน พวกพี่น้องเราทั้งหลายซึ่งเป็นพุทธบริษัท เรียกว่า ลูก

ของพระพุทธเจ้าได้เป็นคติเตือนใจ ปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าตลอดมา พระสงฆ์เมื่อสละออกบวชไปแล้ว ท่านก็อุตสาหะพยายามชวนหาศีลธรรม คุณงามความดีมาประดับจิตใจของตน เมื่อจิตใจได้รับบรรณาการซึ่งเป็นความราบรื่นดีงามและเลิศเลอประจำใจแล้ว การแสดงออกต่อบรรดาประชาชนทั้งหลายย่อมจะได้คติอันดีไปใช้ทั่วถึงกัน

เพราะฉะนั้นธรรมจึงเป็นความจำเป็น ไม่ว่าจะแสดงออกในแง่ใด ย่อมเป็นคติเครื่องเตือนใจและสวยงามไปทั้งนั้น พระท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามหลักธรรม นำธรรมที่ท่านปฏิบัติแล้วได้ผลเพียงไรมาแนะนำสั่งสอนประชาชน จิตใจเราแม้จะมีความเดือดร้อนวุ่นวายก็ตาม แต่ได้ยินเสียงอรรถเสียงธรรมมักจะสงบลงในทันทีทันใด และสงบลงด้วยดีเพราะอำนาจแห่งธรรม ธรรมนี้เป็นน้ำดับไฟ เข้าสู่สถานที่ใดไม่มีคำว่าครีวาล้ำสมัย คนชั่วช้าลามกถึงขนาดมหาโจรก็ตาม ถ้าได้รับธรรมเข้าซึมซาบถึงใจแล้วย่อมอ่อนน้อมลงไป พลิกเปลี่ยนกายวาจา ความประพฤติที่ไม่ดีทั้งหลายนั้น เข้าสู่ความราบรื่นดีงามไปทุกอย่าง ตนเองก็ชุ่มเย็น คนอื่นที่เคยได้รับความเดือดร้อนจากความประพฤติชั่วของโจรมารทั้งหลาย ก็พลอยได้รับความดีความดีชุ่มเย็นไปตาม ๆ กัน

เรื่องศาสนธรรม จึงไม่มีข้อยกเว้นว่าไม่ควรเข้าสู่สถานที่ใด เป็นข้อจำเป็นอยู่ตลอดเวลา ที่ศาสนธรรมคือธรรมของพระพุทธเจ้านี้จะต้องแทรกเข้าไปทุกแห่งทุกหน นับตั้งแต่เด็กที่เราเลี้ยงมาในบ้านของเรา ก็สอนเด็กให้มีความสวยงามด้วยความประพฤติอันธำรงใจคอซึ่งเป็นเรื่องธรรมที่ดีงามทั้งนั้น เป็นผู้ใหญ่ก็สอนอรรถสอนธรรมให้รู้จักหน้าที่การงาน การประพฤติตัวผิดถูกชั่วดีประการใด นำธรรมเข้าไปวัดคัดเลือกความไม่ดีทั้งหลายออกจากกายวาจาใจ พยายามสั่งสมความดีงามเข้าสู่ตน

ต่างคนต่างมีความมุ่งหวังอย่างเดียวกันนี้แล้ว คนเราจะมีจำนวนมากน้อยเพียงไร อย่าวว่าแต่เมืองไทยนี้เลย ทั่วโลกถ้ายอมรับธรรมว่าเป็นธรรมเสียอย่างเดียว แล้วตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติต่อธรรม ความขี้แยแข่งดี ความเอาวัดเอาเปรียบ ความคดโกงริดไถ ความมีอำนาจบาตรหลวงป่า ๆ เกื่อน ๆ ทั้งหลายซึ่งเป็นข้าศึกต่อธรรมนั้นก็จะค่อยเบาบางลงไปเป็นลำดับลำดับ แม้ที่สุดเราอยู่ในบ้านในเรือนของเรา พ่อแม่มีลูกเล็กเด็กแดงจำนวนมากเต็มบ้านเต็มเรือน แล้วต่างคนต่างแนะนำสั่งสอนเด็กให้เป็นคนดี

ครูอาจารย์ที่เป็นครูสอนอยู่ตามโรงเรียน ก็พยายามดัดแปลงแก้ไขตนในสิ่งไม่ดีทั้งหลาย แล้วนำความดีมาปฏิบัติตนเอง และแจกจ่ายแก่บรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่มาศึกษาเล่าเรียนตามสถานที่และโรงเรียนต่าง ๆ เป็นลำดับลำดับไป เด็กก็จะกลายเป็นเด็กดีไปด้วยศีลธรรม ได้ความรู้วิชาที่เรียนนั้นมาเป็นเครื่องดำเนินงาน แล้วศีลธรรมเป็นเครื่องคอยบอกคอยแนะ อะไรควรอะไรไม่ควร พร้อมกับความประพฤติดี

งามประจำตนอยู่เสมอ ทั้งครูทั้งอาจารย์ต่างคนต่างรักสงวนในความดีงามทั้งหลายซึ่ง  
ออกจากศีลธรรมนำไปปฏิบัติ ก็ค่อยกลายเป็นคนดีคนดี

อาจารย์ก็เป็นแบบพิมพ์ของเด็กที่ดี แล้วเด็กก็ได้รับการศึกษาจากครูจาก  
อาจารย์แล้วมาปฏิบัติตัวเพื่อความเป็นคนดีมีธรรมแทรกอยู่เสมอๆ เด็กก็จะไม่ลืมตัว  
ครูอาจารย์ก็เป็นแบบฉบับที่ดี โรงร่ำโรงเรียนสถานที่ไปศึกษาต่างๆ เมื่อมีธรรม  
เข้าแทรกอยู่แล้ว จะมีคุณค่ามีราคาสูงส่งมากกว่าความรู้ ที่เราเรียนมาโดยธรรมชาติ  
ธรรมดาของโลกของสงสารโดยไม่มีธรรมเข้าแทรก ต่างกันเช่นนี้

เพราะฉะนั้นพุทธศาสนาเรา จึงเป็นศาสนาแบบฉบับของโลกทั้งสามได้เป็นอย่างดี  
ดี นับแต่มนุษย์ขึ้นไปถึงเทวบุตรเทวดาอินทร์พรหม ต้องได้รับการอบรมสั่งสอนจาก  
พระพุทธเจ้าและพระสาวกทั้งหลายทั้งนั้นทีเดียว เพราะว่าท่านเหล่านี้เป็นผู้มีกิเลสย่อม  
มีขัดมีแย้งตามภูมิธรรมของตน เพราะความว่ามีกิเลสนั้นมีมากมีน้อยจะมีขัดมีแย้ง มี  
ขวางกันเป็นธรรมดา จึงต้องได้รับการแนะนำสั่งสอนให้รู้จักดีจักชั่ว คัดเลือกสิ่งไม่ดี  
ทั้งหลายออกเป็นลำดับจากธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน เช่น พุทธกิจของ  
พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่สัตว์โลกไว้มี ๕ ประการ ห้าประการนั้นคืออย่างไร

ประการแรก นี้จะยกเป็นภาษาไทยขึ้นมาเลยจะไม่ยกบาลี เพราะยกมาแล้วก็  
จะต้องแปลให้พี่น้องทั้งหลายฟัง จึงขอแปลเป็นภาษาของเรา จะฟังได้ชัดเจนไปเลย  
ทีเดียว บ่าย ๓ โมง ๔ โมง พระพุทธเจ้าประทานพระโอวาทแก่พ่อค้าประชาชน นับแต่  
พระมหากษัตริย์ลงมาถึงประชาชนทุกๆ ไป นี่ตอนบ่าย ๔ โมง

พอดูกำเข้ามาที่ประทานพระโอวาทแก่บรรดาพระสงฆ์ ผู้ตั้งหน้าตั้งตา  
ประพฤติปฏิบัติตัวเพื่อมรรคเพื่อผล เพื่อนิพพานให้ได้รับพระโอวาทแล้วนำไปปฏิบัติ  
ตนตลอดไป

เที่ยงคืนก็ทรงประทานพระโอวาทแก่เทวบุตรเทวดาอินทร์พรหมทั้งหลาย ซึ่ง  
รวมแล้วเรียกว่า ทวยเทพ รวมทั้งท้าวมหาพรหมมาถึงเทวดาทั้งหลายด้วยเรียกว่าทวย  
เทพ ท่านเหล่านี้จะได้ยินได้ฟังอรรถธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศสั่งสอนในเวลา  
เช่นนั้นเป็นประจำ นี่เป็นข้อที่สาม

ข้อที่สี่ทรงเล็งญาณดูสัตว์โลกด้วยพระญาณที่เลิศเลอของพระพุทธเจ้า เมื่อเห็น  
ท่านผู้ใดที่มีอุปนิสัยปัจจัยที่ควรจะสงเคราะห์สงหาได้ แต่จะถึงอันตรายแก่ชีวิตอย่าง  
รวดเร็ว พระองค์ก็เสด็จออกไปโปรด นี่เรียกว่าทรงเล็งญาณดูสัตว์โลกผู้ใดมีอุปนิสัย  
ปัจจัยอย่างไรบ้างหรือไม่มี

เพราะสัตว์โลกมีหลายประเภท ท่านแสดงไว้ถึงบุคคล ๔ ประเภท อุกษมภูติญญ  
สัตว์โลกผู้มียุปัจจัยที่ตรัสรู้ตามพระพุทธเจ้าอย่างรวดเร็ว ถ้าเป็นวัวก็อยู่ปากคอก

คอยที่จะโผล่ออกมาแล้ว เมื่อมีผู้มาเปิดปากคอกให้ วิปจิตัญญู รองลำดับกันลงมา ตามหลังกันออกไปเพื่อพ้นจากกองทุกข์ นี้ได้แก่ผู้ที่มีอุปนิสัยเยี่ยมแล้ว คอยฟังแต่ อรรถแต่ธรรมที่จะนำตนให้หลุดพ้นจากทุกข์ พอได้รับพระโอวาทจากพระพุทธเจ้าแล้ว ก็บรรลุธรรมไปโดยลำดับลำดับตั้งแต่อุคฆฏัตถัญญูลงไปจนวิปจิตัญญู สองประเภทนี้ เรียกว่าเป็นผู้มีอุปนิสัยสามารถที่จะรับอรรถรับธรรม เพื่อนำธรรมนั้นเข้ามาปฏิบัติแก่ ตนเอง และหลุดพ้นจากทุกข์ไปอย่างรวดเร็ว

รองลำดับกันลงมา อันดับที่สามพวกเนยยะ คำว่าเนยยะ นี้เป็นผู้พอแนะนำสั่ง สอนได้ ความขี้เกียจไม่อยากทำบุญทำทานก็มี แต่ความอยากหลุดพ้นจากทุกข์ก็มี ก็ ทำให้เกิดความขยันหมั่นเพียรในการทำบุญให้ทาน สร้างคุณงามความดีเข้าแก่ตน โดย ฝ่าฝืนความขี้เกียจขี้คร้านความไม่เอาไหนนั้นออกเป็นลำดับลำดับ แล้วมีอุปนิสัยคอย ปรากฏเด่นขึ้นมาๆ นี้เป็นประเภทที่สาม ที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนสัตว์โลกที่มีหลาย ประเภท

ประเภทที่สามก็คือพวกเราๆ ท่านๆ นี้แหละ ให้มีความอุตสาหะพยายาม ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติตัดแปลงตนเองให้เป็นคนดี ไปที่ไหนอย่าลืมธรรมของ พระพุทธเจ้า ว่าดีกับชั่วเป็นตัวของเราผู้จะทำเอง จึงต้องได้ตัดได้เลือกไปตลอดเวลาที่ จะแสดงออกจากใจของเรา ใจคิดไม่ดีก็ให้ระงับมันเสีย ไม่เกิดประโยชน์แก่ตนแล้ว ยัง เป็นโทษแก่ตนอีกด้วย จากนั้นก็กระจายไปกระทบกระเทือนถึงผู้เกี่ยวข้องก็ได้รับความ เสียหายไปตามๆ กัน ความคิดเช่นนี้ให้ระงับดับมัน วาจาใดที่เป็นไปเพื่อความนินมว ลอ่อนหวานโดยเหตุโดยผลแล้ว ให้นำคำพูดเช่นนั้นออกไปแสดงต่อกัน แต่อย่าไปแบบ นินมวลออ่อนหวานไพเราะเพราะพริ้งเพื่อตมต้นเขาอย่างมหาโจรก็แล้วกัน

มหาโจรนี้เป็นผู้ที่มีความนินมวลอไพเราะเพราะพริ้งที่สุด การแสดงออกแห่ง กิริยามารยาทจะไม่มีใครนินมวลอยิ่งกว่ามหาโจร มหาโจรมีทั้งคนธรรมดา มีทั้งคนมี อำนาจบาตรหลวงปกครองบ้านเมือง กิริยามารยาทนี้ทำให้ประชาชนมีความตายอกตาย ใจเพราะความนินมวลออ่อนหวาน กลัวย ๕ สวนสู้ไม่ได้ นี้เป็นความนินมวลอที่จะ ดำเนินงานเพื่อกินตบกินปอดประชาชนให้ไม่มีเหลือตบปอดนั้นเลย เพราะความนิน มวลออ่อนหวาน หวานล่อมแล้วสัตว์ตายใจสนุกกินตบกินปอดของประชาชนจนหมดเนื้อ หมดตัวได้อย่างนี้ ท่านเรียกมหาโจรทางราชการ

มหาโจรคนธรรมดาก็มีการหลอกลวงตมต้น การสร้างอะไรก็ตามการค้าการขาย รวมหัวกันทำนั้นทำนี้ หลอกลวงตมต้นจนกระทั่งเพื่อนฝูงทั้งหลายทนอยู่ไม่ได้ บริษัท บริวารแตกกระจัดกระจาย สถานที่ทำการค้าการขาย เช่น บริษัทนี้ก็ล้มเหลวไปได้ เพราะมีคนที่ไม่หลมคมอยู่ด้วยความปากหวานไพเราะเพราะพริ้ง ทำให้คนอื่นเขาตายใจ

แล้วสนุกกลิ่นกินดับกินปอดเขาอย่างนี้ก็มี นี่เป็นคนประเภทที่ว่าโจรมารั่วๆ ไป  
ธรรมดา มีหลายประเภท

นี่ละเรื่องเหล่านี้มีอยู่กับทุกคน ขอให้พิจารณาด้วยกัน มีธรรมเป็นเครื่อง  
กำจัดมันระมัดระวังเสมอ จะเรียกว่าเป็นผู้มีธรรมภายในใจ เพื่อนฝูงที่คบค้าสมาคม  
ซึ่งกันและกันนั้น ไม่มีใครที่จะต้องการความถูกต้องลวงตมตุนจนหมดเนื้อหมดตัว  
ให้ดูทั้งใจเขาดูทั้งใจเรา ถ้าใจเราเป็นอย่างนั้น หลอกลวงเขา เขาจะเป็นยังไง ถ้าเขามา  
หลอกลวงเราอย่างนี้เราจะเป็นอย่างไง เมื่อเทียบเคียงแล้วเราก็ทำไม่ลงในสิ่งที่ไม่ดี  
ทั้งหลาย ซึ่งเท่ากับทำตัวของเรานั้นเอง เพราะการทำความชั่วให้คนอื่นก็เท่ากับทำ  
ความชั่วให้ตัวเอง นี้อธิบายมาเป็นคนประเภทที่สาม ที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนสัตว์  
โลก เทวบุตรเทวดาอินทร์พรหมเรื่อยมา

คนประเภทที่สี่ เป็นคนหมดหวังแล้วตั้งแต่ตกคลอดออกมา เป็นมนุษย์ก็เป็น  
เศษมนุษย์ เดนมมนุษย์ ไม่มีคุณค่าไม่มีราคา แต่การหลอกลวงตมตุนทำลายผู้อื่นให้  
ได้รับความบอบช้ำหรือเสียหายนั้น ไม่มีใครกินพวกปทปรมะ คือ คนไม่เอาไหนใน  
การทำความดีงาม แต่เป็นผู้เอาจริงเอาจังในการก่อความฉิบหายแก่ส่วนรวม ประเภทนี้  
มีแต่ลมหายใจฟอดๆ ตายลงไปแล้วยมบาลก็ไม่อยากจะรับเป็นผู้ต้องหา ดีไม่ดีจะแตก  
กระจัดกระจายออกจากรอกเวจีไป เพราะพวกสัตว์นรกถึงเขาจะมีบาปมีกรรมอัน  
หนาแน่นก็ตาม แต่กรรมเขาไม่พิสดารเหมือนกรรมของนักโทษประเภทนี้ที่จะเข้าไป  
ทำลายนักโทษ คือสัตว์นรกในเรือนจำอย่างนั้นก็มีมากทีเดียว ประเภทนี้เรียกว่าไม่เอา  
ไหนทั้งนั้นแหละ เกิดมาอยู่ในโลกก็เป็นคนรกโลกเปล่าๆ ไม่ทำประโยชน์ให้แก่ผู้ใด

ทั้ง ๓-๔ ประเภทนี้ มันอยู่ในตัวของเราด้วยกันนั้นแหละ ถ้าเราพยายามทำตัว  
ของเราให้เป็นผู้ล่องไปด้วยดีเพื่อมรรคเพื่อผล เพราะความอุตสาหะพยายามของเรา  
เราก็เป็นไปได้ ที่แรกก็ล้มลุกคลุกคลานเป็นธรรมดา ทำหลายครั้งหลายหนทำไม่หยุด  
ไม่ถอย ความซำซำนาญความคล่องแคล่วว่องไวก็ค่อยเกิดขึ้นมีขึ้น การงานก็สะดวก  
ราบรื่นดีงาม ผลก็ได้อย่างใจหวังเป็นลำดับ สุดท้ายก็เป็นผู้ที่ได้รับผลอย่างรวดเร็ว  
เหมือนอุคฆฏิตัญญูได้ เพราะอาศัยการฝึกฝนอบรมหนุนหลังอยู่ตลอดเวลา ความ  
คล่องแคล่วก็ค่อยมีขึ้นมาๆ อย่างนี้

เราอย่าให้เป็นคนประเภทที่ ๔ ถ้าหากว่าจะจะเป็นประเภทใดก็ตามอย่างมากมาย  
ให้เลยประเภทที่ ๓ คือ มีการแนะนำสั่งสอนได้ ถ้ามีความซื่อสัตย์ซื่อคร้าน ความคิดรัก  
ใคร่ใฝ่ใจในความชั่วช้าลามก ก็ให้เปิดออกจากจิตใจ แล้วเอาความดีงามเข้ามาสวมใส่  
ในกายวาจาใจของเราคนเดียว หน้าที่การงานทุกอย่างก็จะเป็นมงคลแก่ตน นี้เรียกว่าแก้  
ความชั่วในตัวของเราได้ เรียกว่าคนประเภทนี้เป็นคนที่พอแนะนำสั่งสอนได้ นี้หมายถึง

พระพุทธเจ้าท่านทรงแนะนำสั่งสอนสัตว์โลก ท่านสั่งสอนมาด้วยธรรมอันราบรื่นดีงาม เรียกว่า สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ชอบแล้ว ตรัสไว้ดีแล้ว ไม่มีคำว่าผิดหวัง ท่านผู้ใดปฏิบัติตามธรรมของพระพุทธเจ้าแล้วจะดีงามไปตามฐานะของตนเป็นลำดับลำดับ ควรที่จะนำมาประดับประดาตัวของเรา

เด็กเวลาไปเรียนหนังสือก็ให้มีธรรมเป็นเครื่องกำกับตน มีความอดทน บ้างเป็นธรรมดา อย่าเห็นแก่ได้แก่เอาเห็นแก่ความประพฤติดัวเตริดเตร่เร่ร้อน ไม่มีกฏมีเกณฑ์ไม่มีฝั่งมีฝาย ทำเด็กให้เสียได้ เรียนวิชามากน้อยวิชานั้นเลยกลายเป็นฟืนเป็นไฟมาทำลายตัวเอง และส่วนรวมไปก็ไม่ได้ถ้าไม่มีธรรมแฝงอยู่ แทรกอยู่ในจิตใจ เพราะฉะนั้นจึงควรมีธรรมแทรกอยู่เสมอ ความรู้วิชาที่เราเรียนมาจากที่ไหน ๆ ก็ตาม ตั้งแต่ต่ำจนกระทั่งสูงสุดในวิชาที่โลกยอมรับกัน เมื่อมีธรรมเข้าแทรกแล้ววิชานั้น ๆ จะทำประโยชน์ให้แก่ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนมา เป็นประโยชน์แก่โลกหรือส่วนรวมเรื่อย ๆ ไป ไม่มีความเสียหายเข้าแทรกสิ่งเลย เพราะมีธรรมเป็นเบรคห้ามล้ออยู่เสมอ

จึงขอให้ลูกหลานทั้งหลายที่มาศึกษาเล่าเรียนและทุกท่านที่มาฟังธรรมอยู่เวลานี้ กรุณานำไปคิดอ่านไตร่ตรองทบทวนตัวเองว่าขัดกับธรรมข้อใดบ้าง ที่จะเป็นภัยแก่ตัวเองและส่วนรวมแล้ว ขอให้พยายามพากันแก้ไขตัดแปลงไปเรื่อย ๆ อย่างนี้บ้านเมืองของเราก็จะมีความเจริญรุ่งเรือง เพราะเด็กก็เป็นเด็กมีธรรมพูดกันรู้เรื่อง ผู้ใหญ่ก็มีอรรถมีธรรมพูดกันรู้เรื่องฟังเสียงกัน แล้วผู้ใหญ่ความรู้สูงขนาดไหน ก็พูดกันรู้เรื่อง เพราะธรรมนี้ย่อมระงับดับความไม่ดี ความไม่ดีจะใหญ่ขนาดไหนก็สู้บรรดาสู้ธรรมไม่ได้ นำธรรมมาชะล้างความชั่วทั้งหลายก็กลายเป็นความดีขึ้นมา เหมือนสิ่งสกปรกที่ได้รับการชะล้างเรียบร้อยแล้ว ย่อมเป็นวัตถุที่สะอาดสวยงามน่าใช้น่าสอยขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน คน ๆ หนึ่ง ถ้าทำตัวให้หมดหวังแล้วก็หมดไปเลย ไม่มีคุณค่ามีราคา ไม่เกิดประโยชน์ ถ้าทำตัวให้มีคุณค่ามีราคาก็มีขึ้นมาได้ เพราะฉะนั้นธรรมจึงเข้าได้ในทุกชอกทุกมุม แม้แต่สัตว์ถ้ามีธรรมก็น่ารักเหมือนกัน คือสัตว์ก็มีนิสัยประจำตัวของสัตว์เหมือนกัน มีสัตว์ดีสัตว์เลว คนก็มีคนดีคนเลว ดี ๆ เยี่ยมก็มี นี่ก็เพราะธรรมทั้งนั้นที่นำไปปฏิบัติ ก็ขอให้ทุกๆ ท่านได้นำธรรมนี้ไปปฏิบัติ

ดังหลวงตาที่นำพี่น้องทั้งหลายเวลานี้ ก็นำด้วยความเป็นธรรมล้วน ๆ นี่ละธรรมไปที่ไหนเจ้าของเองก็มีความภูมิใจภูมิใจ ดังที่นำไทยทานที่พี่น้องทั้งหลายบริจาคนับจำนวนมาขนาดไหน ตั้งแต่ทองคำ ดอลลาร์ เงินสดลงมา พี่น้องทั้งหลายบริจาคผ่านหลวงตาบวแต่ผู้เดียว ธรรมดาสั่งของมีจำนวนมากอย่างนี้ อย่างไม่ต้องรื้อไหลแตกซิมไม่มากก็น้อยเป็นได้ไม่สงสัย แต่สำหรับหลวงตาบวนี้ขอชี้นิ้วเลยว่า สมบัติทั้งหลายที่พี่น้องได้มาบริจาคทั่วประเทศไทยผ่านหลวงตาบวนั้น หลวงตาบวเป็นผู้รับด้วยความ

เมตตาสงสารด้วยความอímพอกทุกอย่าง ไม่มีความหิวโหยโรยแรงที่จะแบ่งปันปันส่วนเอาของท่านทั้งหลายมาด้วยความลี้ๆ ลับๆ สกปรกโสภณภายในจิตใจ เป็นเจตนาที่ไม่บริสุทธิ์หรือเรียกว่าเจตนาทุจริตอย่างนี้หลวงตาไม่เคยมี บริสุทธิ์ทุกแง่ทุกมุมมาเลย เพราะเหตุไร ก็เพราะนำธรรมมานำพี่น้องทั้งหลาย

ถ้าเป็นกิเลสแล้วไหลเข้าพุงตัวเองหมด ไม่มีอะไรเหลือเลย ที่ออกประจบประแจงก็ว่าไปทำอันนั้นเท่านั้น ไปทำอันนี้เท่านั้น ความจริงที่เอามากลื่นเข้าไปในพุงนี้มีจำนวนมากต่อมากนี้มีเยอะ แต่สำหรับหลวงตานี้ข้อยืนยันกับพี่น้องทั้งหลายด้วยความบริสุทธิ์ใจเลยว่า ไม่มี แม้แต่บาทหนึ่งหลวงตาไม่มี ทรัพย์สินเงินทองที่พี่น้องบริจาคทานมานั้น ทั้งๆ ที่หลวงตาไม่เคยข้องเกี่ยวกับการเงินการทองตั้งแต่บวชมา ใช้เป็นความจำเป็นเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น พอออกภาคปฏิบัติกรรมฐานแล้วปิดเลย ไม่ยุ่งกับเงินทองเหล่านี้เลย

แต่เมื่อเข้ามาถึงตาจน คือชาติไทยของเราก็จะล่มจมต่อหน้าต่อตา ดังที่เห็นชัดเจนทั่วประเทศไทยของเราอยู่นี้แล้ว ก็ได้อุตสาหะพยายามดัดแปลงแก้ไขตัว ไม่เคยเกี่ยวข้องกับเงิน ก็รับเงินเข้าฝากธนาคารโดยมีชื่อของหลวงตาแต่ผู้เดียว ไม่มีใครมารับแทนจ่ายแทน ทำหน้าที่แทนหลวงตาเลย หลวงตาจะเป็นผู้สั่งเก็บส่งจ่ายแต่ผู้เดียว ในบรรดาจำนวนสมบัติพี่น้องทั้งหลายที่มาบริจาคมากมายนั้น

เพราะฉะนั้นสมบัติทั้งหลายที่ออกในแง่ใดมุมใด จึงออกด้วยเหตุด้วยผลทุกอย่าง ไม่มีมุมสกปรกโสภณเจือปนอยู่ในกิริยาแห่งการจับจ่ายของหลวงตาบวเลย พี่น้องกรุณาทราบตามนี้ เพราะหลวงตาได้ทำด้วยความเมตตาจริงๆ ต่อพี่น้องชาวไทยเราในคราวนี้ ซึ่งไม่คาดไม่ฝันว่าจะได้ทำ ก็ได้ทำให้เห็นแล้ว การนำพี่น้องทั้งหลายก็รู้สึกว้าว้างซึ่งในใจเป็นอย่างมากตลอดมา ไปเทศนาว่าการในสถานที่ใด มีประชาชนมาจำนวนมากๆ ตลอดทีเดียว ไม่เคยมีที่ไหนบกบางเลย การเทศนาว่าการที่ไหนมีแต่ประชาชนคนจำนวนมาก เมื่อเขามาบริจาคมากน้อยก็เก็บหอมรอมริบเข้าสู่คลังหลวงของเรา

สมบัติเหล่านี้หลวงตาได้แยกหลายประเภท สำหรับทองคำกับดอลลาร์นั้นได้นำเข้าสู่คลังหลวงล้วนๆ ไม่มีชิ้นใดแยกจากคลังหลวงนี้ไปได้เลย ส่วนเงินบาทนั้นได้แยกเข้าชื่อทองคำดอลลาร์บ้างเล็กน้อย เข้าสู่คลังหลวงเป็นเงินบาท ๙๔๑ ล้านบาท อันนี้ชื่อทองคำเข้าสู่คลังหลวงของเรา เหลือจากนั้นก็แยกแยะออกไป เพราะคลังหลวงนี้เป็นเหมือนต้นลำของต้นไม้ แล้วกิ่งก้านสาขาออกไปที่กระจายออกจากต้นไม้ นั้น ได้แก่คนทั้งประเทศที่มีความจำเป็นต่างๆ กันทั่วแดนไทยของเรา ทางนั้นมาขอความช่วยเหลืออย่างนั้น ทางนี้มาขอความช่วยเหลืออย่างนี้ สุดท้ายแทบจะไม่มีวันว่างแต่ละวันๆ จากผู้

ที่มาขอ เพื่อความช่วยเหลือของเรา โดยบางรายก็เป็นคนทุกข์คนจน ช่วยเต็มเม็ดเต็มหน่วย คนทุกข์คนจนแล้วก็ช่วยทางผู้เจ็บไข้ได้ป่วยมารักษาโรงพยาบาล ขอร้องให้เรา เป็นเจ้าของคนไข้ เพราะเขาไม่มีเงิน เราก็รับให้ๆ ไม่เคยปิดออกเลยแม้แต่รายเดียว รายไหนมาขอเรา เราช่วยร้อยเปอร์เซ็นต์ๆ อย่างนี้ตลอดมา จากเงินจำนวนเหล่านี้แหละ

จากนั้นก็สร้างสถานสงเคราะห์ ไม่นับมีมากมีน้อย โรงร่ำโรงเรียนก็สิบหลังไม่นับเหมือนกัน ทั่วประเทศไทยเหมือนกันหมด จากนั้นก็โรงพยาบาล โรงพยาบาลนี้จะ ๒๐๐ กว่าโรง โรงพยาบาลรัฐอีกพิสดารมากทีเดียว ทั้งเครื่องไม้เครื่องมือ รถรา ตึกกรมต่างๆ นี้ได้ช่วยเหลือเต็มเม็ดเต็มหน่วย ๒๐๐ กว่าโรงที่ได้ช่วยจากเงินประเภทนี้ แล้วก็ช่วยทางราชการ สถานที่ราชการต่างๆ ได้ช่วยเต็มกำลัง ช่วยแต่ละแห่งๆ หมดมากทีเดียว เวลานี้ก็กำลังช่วยเรือนจำลาดยาวอยู่ ตกลงเรียบริ้อย เขากำลังสร้างปีกเชื่อมเวลานี้ เป็นตึก ๒ หลัง หลังใหญ่ ๓ ชั้น หลังหนึ่งสำหรับนักโทษหญิงได้พักนอนกัน หลังที่ ๒ เป็นหลังพยาบาลรักษาด้วยหยูกด้วยยา นี้กำลังเริ่มสร้างอยู่ เราคาดคิดเอาไว้ว่าคงไม่ต่ำกว่า ๓๐ ล้าน แต่เท่าไรก็ตามถ้าลงว่าได้ให้แล้วจะพยายามทำให้จนหมด นี่ก็คือสมบัติของพี่น้องทั้งหลายที่บริจาคมา กรุณาทราบตามนี้

หลวงตาพอทุกอย่างแล้ว ที่จะนำสมบัติเงินทองของพี่น้องทั้งหลายไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวนี้ไม่มี แม้แต่เงินของหลวงตาเองที่พี่น้องทั้งหลายบริจาคมาโดยตลอดก็ไม่เคยเก็บสั่งสมไว้เลย ออกช่วยโลกทั่วประเทศไทย เช่นเดียวกันกับเงินโครงการช่วยชาตินี้เหมือนกัน กรุณาทราบตามนี้ นี่ละคำว่าธรรมไปที่ไหนทำความร่มเย็นเป็นสุข ทำความตายใจแก่ผู้บริจาคไปโดยลำดับ ดังที่หลวงตาพาพี่น้องทั้งหลายดำเนินการช่วยชาตินี้ เงินทุกบาททุกสตางค์หลวงตาไม่เคยแตะ ไม่มีคำว่ารั่วไหลแตกซึม สมบูรณ์พูนผลตลอดไป นี่คือธรรมเป็นผู้กำกับในหน้าที่การงาน จับจ่ายใช้สอยมากน้อยเพียงไร มีธรรมคือเหตุผลลงกันแล้ว จะจ่ายมากน้อยก็เป็นไปตามเหตุผล จ่ายตามนั้นๆ เรื่องที่จะงุบงิบๆ อย่างนี้ไม่มี นี่เป็นเรื่องของธรรม

เพราะฉะนั้นขอให้พี่น้องทั้งหลายได้นำธรรมนี้ไปกำกับตน เช่นเรามีเงินมีทองมากน้อยเพียงไร ก็ให้เก็บรักษาพิจารณาแยกแยะไว้ เงินจำนวนนี้เพื่ออะไรบ้าง เช่นเพื่อการเจ็บไข้ได้ป่วย นี้เราก็แยกไว้เสียประเภทหนึ่ง เพื่อการทำบุญให้ทานมากน้อยตามความจำเป็น ก็แยกไว้เสียประเภทหนึ่ง แล้วเพื่อความจำเป็นอย่างอื่นได้อีกที่เป็นประโยชน์แก่ตัวของเราผู้หามา ก็ให้พยายามเจียดเอาไว้ๆ อย่าใช้แบบสุรุ่ยสุร่ายให้กิเลสพาใช้นี้จะไม่มื่ออะไรเหลือติดเนื้อติดตัว เงินทองข้าวของมีมากเท่าไรกิเลสไม่พอ กิเลสมีความหิวโหยโรยแรง ดิ้นรนตลอด มีแต่อยากได้ๆ อยากได้กับอยากจ่ายมันก็ไป



พร้อมกัน มีเท่าไรหมด ๆ มีแต่กิเลสเอาไปถลุง ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการจับจ่าย ไม่มี นอกจากนั้นยังเสียเนื้อเสียตัวเข้าไป เพราะการจับจ่ายตามกิเลสหลอกลวงก็ได้ แต่ผู้มีธรรมในใจนั้นมีมากมีน้อยจะเป็นประโยชน์ไปตามจำนวนที่มี ที่หามาได้นั้นแลไม่ ค่อยเสียหาย

การประพุดิตัวก็เหมือนกัน หน้าที่การงานของเรามีหลายประเภทที่ต่างคนต่าง จะทำเพื่อประโยชน์ตนเองและส่วนรวม ก็ขอให้คิดถึงส่วนรวมเป็นเรื่องใหญ่โตที่สุด อย่าคิดเห็นแต่เรื่องของเราว่าเป็นเรื่องใหญ่โต จะเป็นมหาโจรทำลายชาติบ้านเมือง ใน วงราชการต่าง ๆ งานของข้าราชการแต่ละงาน ๆ นั้นเป็นงานเพื่อแผ่นดิน จึงขอให้คิดถึง เรื่องแผ่นดินมากกว่าเรื่องของตัวเอง แล้วการงานทั้งหลายก็จะค่อยสะอาด เก็บหอม รอมริบได้มากได้น้อยก็เพื่อประชาชน สมเจตนาที่เขายกย่องให้เป็นเจ้าเป็นนายเหนือ หัวเขา นี่คือธรรมแนะนำไปนั้นเราจะไม่ลืมนื้อลืมตัว มียศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำขนาด ไหน ความมีธรรมในใจย่อมไม่ลืมนื้อลืมตัว ไปที่ไหนประชาชนกราบไหว้บูชานับถือ เป็นขวัญตาขวัญใจ คนที่มีธรรมในใจผิดกันกับคนไม่มีธรรมในใจ แล้วเป็นพินเป็นไฟ ประจำตัว ไปที่ไหนไม่มีใครอยากคบค้าสมาคม ผิดกันอย่างนี้แหละ

นี่ละธรรมอยู่ที่ไหนไปที่ใดถ้าคนมีธรรมจะตายใจ เช่นอย่างพระท่านปฏิบัติตัว ด้วยความดีมีศีลธรรม ไปที่ไหนมีศาสดาติดตามกิริยา กายวาจาใจของตนตลอดไป คือ สำรวมในศีลในธรรม พระธรรมก็ดี พระวินัยก็ดี นี่คือองค์ศาสดา เป็นศาสดาของเรา ทั้งหลายแทนพระพุทธเจ้าที่ปรินิพพานไปแล้ว ดังท่านประทานไว้แล้วว่า ธรรมและวินัย นั้นแลจะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลายแทนเราตถาคตเมื่อเราตายไปแล้ว

เมื่อผู้บวชมาตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติมีหิริโอตตปปะ สะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรม สำรวมตัวอยู่ในธรรมในวินัย ตัวเองก็มีความชุ่มเย็นเป็นสุขภายในจิตใจ ไปที่ไหนคนอื่น ได้เห็นได้ยิน ก็มีความยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมงคลแก่เขาตลอดไป ผู้มีธรรมเป็นอย่างนั้น แนะนำสั่งสอนใครเขาก็เชื่อถือ เพราะเรามีความเชื่อถืออยู่ในตัวของเราแล้ว ถ้ามีแต่ กิเลสมาแฝงอยู่ภายในใจ ไปที่ไหนเราก็เดือดร้อนภายในใจของเรา เพราะศีลธรรมไม่ดี รักษาตัวไม่บริสุทธิ์ ไปที่ไหนตัวเองก็ระแวงแคลงใจ คนอื่นเขาก็ไม่ไว้ใจ นี่ทำให้เสียถ้า ธรรมขาดภายในใจ

เพราะฉะนั้นจึงขอให้ผู้มีธรรมภายในใจทุกคน จะเท่ากับเป็นผู้มีศาสดาหรือเดิน ตามเสด็จพระพุทธเจ้าทุกฝีก้าว ที่มีสติสำรวมระวังตนอยู่ในศีลในธรรม จะเป็นผู้มี ความอบอุ่นชุ่มเย็น การบำเพ็ญสมาธิเมื่อศีลมีความบริสุทธิ์อยู่แล้วอบอุ่น การบำเพ็ญ สมาธิ คือความเยือกเย็นภายในจิตใจก็จะเย็น ทางฆราวาสก็เหมือนกันไม่มีตั้งแต่พระ อย่างเดียว เพราะฆราวาสนั้นแหละตัวยุ่งเหยิงมากที่สุด ไม่มีใครกินฆราวาส หน้าที่การ

งานนั้น ๆ หน้าที่การงานยุ่งเหยิงวุ่นวายนั้นแหละมันมากวนเรา จนกระทั่งไม่มีเวล่ำเวลาที่จะบำเพ็ญคุณงามความดี ทำความสงบใจได้ก็เพราะกิเลสตัวฟุ้งซ่านรำคาญ ตัวหิวตัวโหย ตัวติดตัวตื่น มันพาติดพาตื่นไปทางโน้นทางนี้ตก ๕ ทวีป ๆ กลับมาถึงบ้านก็มีแต่ลมหายใจฟุ้ง ๆ ความดีความดีไม่มีติดตัว สมบัติเงินทองหามาอย่างน้อยกิเลสเอาไปถลุงหมด ถ้าเป็นคนที่มีกิเลสหนา ๆ ทางกามราคะด้วยแล้ว ไปที่ไหนไปหาบำรุงเขาทั้งนั้นแหละ

ผู้ชายนี้ตัวสำคัญมากมันจะไปบำรุงผู้หญิง อีหนู ๆ นั้นแหละตัวสำคัญ เมียอยู่กับบ้านกับเรือนอกจะแตก เพราะเหตุไร เพราะอีกฝ่ายหนึ่งก่อเหตุร้าย เอาไฟมาเผาหัวอก อีกฝ่ายหนึ่ง ท่านจึงว่ามีบาปกรรมอันหนักหนาмаกทีเดียว เพราะฉะนั้นจึงพากันมีธรรมในใจ มีเมียแล้วเรียกว่าเรามีธรรมเป็นที่พึ่ง เมียก็พึ่งผัว ผัวพึ่งเมีย ต่างคนต่างพึ่งเป็นพึ่งตายมีความสมัครรักชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน อย่ามีลัษณคมในอะไรอย่างนี้ภายในจิตใจ จะนำพินนาไฟมาเผากัน

มีครอบครัวแล้วเรียกว่ามีที่ยึดที่ถือ มีที่ตายใจแล้วทั้งฝ่ายสามีและภรรยา ให้มีความสุจริตต่อกัน มีความจงรักภักดีต่อกัน มีอะไรถึงไหนถึงกัน ผัวกับเมียเท่ากับหัวใจอันเดียวกัน ต่างคนต่างไว้วางใจกันแล้ว ไปทำงานที่ไหนเรียกว่าเป็นผู้มีธรรม ไมยניתในหญิงอื่นชายอื่น ท่านเรียกว่าอัปปิจจตา คือความมักน้อย จะมีหญิงเต็มโลก มีชายเต็มโลกก็ตาม นั้นไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่ผัวเราเมียเรา ผัวเราเมียเรามีหญิงคนเดียว ชายคนเดียวเท่านั้น ท่านเรียกว่าอัปปิจจตา มีความปรารถนาน้อย มีผัวเดียวเมียเดียวเท่านั้น อันนี้งามมาก เย็นมาก

พระพุทธเจ้าสอนฆราวาส ให้อยู่ในความพอดีพอดีเพื่อประสานน้ำใจกัน ให้มีความอบอุ่นเป็นสุขสมกับว่าได้คู่พึ่งเป็นพึ่งตายมาหาใจร่วมกัน จะมีตั้งแต่ความสุขความเย็นใจ จะทุกข์บ้างสุขบ้าง มั่งมีบ้างจะจนบ้างไม่เป็นไร นั้นเป็นสิ่งภายนอก ขอให้หัวใจฝากเป็นฝากตายกันได้ นี้เรียกว่าธรรม ถ้าผัวมีธรรม เมียก็มีธรรม ครอบครัวเหยาเรือนก็เย็น ผัวก็เย็น เมียก็เย็น ไม่มีอะไรเกินธรรมนี้เลย

ถ้าเอากิเลสเข้าไปแทรกดูซิ ผัวไว้วางใจเมียไม่ได้ เมียไว้วางใจผัวไม่ได้ นั้นก่อนรกทั้งเป็นขึ้นในหัวอกอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว เมียกินนอนไม่หลับจะเป็นจะตาย เตือดร้อนวุ่นวาย ผัวก็กินนอนไม่หลับ ต่างคนต่างมีหัวใจด้วยกัน รักสงวนกัน ไม่มีอะไรจะรักสงวนมากกว่าระหว่างผัวเมียรักสงวนกัน จึงขอให้เห็นใจกันในการรักสงวนกัน อย่าไปหารักคนนั้นคนนี่ซึ่งนอกจากขอบเขตที่ต้องการของกันและกัน นี่ก็เป็นธรรม ถ้าต่างคนต่างเป็นธรรมแล้ว อยู่ที่ไหนก็สบาย ให้พากันทราบว่ธรรมคือเช่นไร นี่ละธรรม ธรรมไม่เคยครีเคยล้าสมัย คนดีไม่เคยครีล้าสมัย ส่วนคนชั่วมันครีมาตั้งแต่เริ่มแรก แต่มันก็เสกสรร

บ่นยอว่ามันเป็นคนดี เวลานี้คนชั่วกำลังดาษตื่น ก็เพราะมันเสกสรรบ่นยอความชั่ว ความเหลวไหลโลเลนั้นขึ้นใส่ตัวให้เป็นของมีคุณค่ามีราคา สุดท้ายคนดีก็อยู่ลำบาก เหมือนกัน

เช่นอย่างสมัยปัจจุบันนี้ พุทธศาสนาของเราที่เคยกราบไหว้บูชาสำหรับชาวพุทธ มาแต่เนิ่นนานขนาดไหน ไปวัดไปวาทำบุญให้ทานไปได้อย่างเปิดเผย ไม่ได้คิดอ่านอะไรเลยว่าจะมีเหตุผลกลไกอะไรมาขัดมาแย้ง มากระทบกระเทือน แต่ครั้งเวลาคนชั่วมี มาก ๆ แล้ว เห็นคนดีนี้ดูถูกเหยียดหยาม แม้ที่สุดเขาจะไปวัดไปวาก็ต้องไปแบบหลบ ๆ ซ่อน ๆ จะไปอย่างเปิดเผยไม่ได้ ก็เลสหัวเราะเยาะเหยียดถากถางทุกอย่าง เป็นทุกประเภท นี่เป็นไปได้ ลงกิเลสได้มีอำนาจแล้ว บ้านเมืองนี้ว่าเจริญ ๆ มันก็เจริญด้วยพินด้วยไฟหา ความสงบร่มเย็นไม่ได้ เพราะฉะนั้นธรรมจึงเป็นที่เกาะที่ยึดของคน ทั้งเป็นคนดีด้วย ทั้งเจ้าของก็มีความสงบร่มเย็นด้วย ขอให้ท่านทั้งหลายนำไปปฏิบัติ

การปฏิบัติศีลธรรมไม่มีคำว่าครีว่าล้ำสมัย ทั้งโลกนี้และโลกหน้า เป็นโลกที่ กว้างขวางต่อคนที่เป็นคนดี อยู่ในโลกนี้ก็ชุ่มเย็นเป็นสุข ไปโลกหน้านั้นความดีของเรานี้ ก็เป็นเครื่องสนับสนุนให้เราไปสู่สุคติ โลกสวรรค์ที่สมหวังของเรานั้นละ ไม่เหมือนโลก นรกอเวจีที่สร้างอยู่ในมนุษย์นี้ว่าสร้างเป็นหอวิมาน ทั้ง ๆ ที่สร้างนรกอเวจีเอาไฟเผาแล้ว ก็หวังว่าเป็นวิมาน ๆ ตายแล้วก็ลงไปจมในเมืองผี เป็นเมืองผีตั้งแต่มนุษย์นี้แล้ว

เช่นอย่างผัวเมียทะเลาะกันทั้งวันทั้งคืน นีนรกเมืองคนมันเผากันอย่างนี้ เพราะ การทำลายศีลธรรม หาความไว้วางใจกันไม่ได้ แล้วไปเมืองผีก็กรรมอันนี้มีเป็นชั้นบอก ไว้ว่าหนักมากที่สุด สามภรรยาถ่วงลำเขตแดนของกันและกันเหยียบย่ำทำลายหัวใจ กันนี้ ท่านบอกว่ามีกรรมที่หนักมากที่สุด ไปตกนรกหมกไหม้นี้เป็นความเดือดร้อน พิเศษมากกว่าความเดือดร้อนใด ๆ เพราะทำลายจิตใจของกันและกัน ท่านจึงว่ามีกรรม หนัก

ขอให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติตามศีลตามธรรม อย่าปล่อยวาง เราจะถือว่าโลก นี้เจริญ ๆ โลกนี้มันเจริญด้วยความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหาต่างหาก แล้วสร้างพิน สร้างไฟมาหาคนที่ไม่รู้จักประมาณนี้ให้ลุ่มจมไปด้วย ทั้ง ๆ ที่โลกอยากได้มาก ๆ แต่ ความเสียหายติดตามมาไม่รู้ตัวเลย ถ้าไม่มีธรรมเป็นอย่างนั้น ถ้าคนมีธรรมแล้ว มีมาก มีน้อยก็ทราบว่ามีมากมีน้อย เพราะโลกนี้เป็นโลกอนิจจัง มีได้มีเสียเป็นธรรมดา ไม่ถือ สีสถือสา แต่ความดีไม่ปล่อยวาง ให้พยายามรักษาตัวให้ดีทุกคน ๆ สมว่าเราเป็นลูกชาว พุทธ เราอย่ามีแต่ชาวพุทธในลมปากของเราเฉย ๆ แต่ตัวของเราปรตผีผู้ไม่ได้ อย่างนี้ ใช้ไม่ได้ ตั้งใจประพฤติปฏิบัติ

วันนี้ได้พูดถึงเรื่องศีลเรื่องธรรม ให้พี่น้องลูกหลานทั้งหลายได้ทราบทั่วหน้ากันว่าธรรมนี้ประกาศก้องมาเป็นเวลานานแล้ว เป็นธรรมที่เลิศเลอ สามารถที่จะนำสัตว์ทั้งหลายให้หลุดพ้นไปได้จากการปฏิบัติบำเพ็ญของตัว ถ้าไม่ปฏิบัติแล้วธรรมก็ช่วยไม่ได้ จึงให้พากันสนใจปฏิบัติ อย่าพากันหลงโลกหลงสงสารจนเกินเหตุเกินผล เราจะจมทั้งๆ ที่เราว่าเราเจริญๆ นั้นแหละ เพราะกิเลสมันหลอกคน เหมือนดังที่พูดแล้วนั้นมีแต่โลกเจริญๆ กิเลสหลอกไปๆ เราไม่รู้ แล้วจมก็คือเราที่หวังความเจริญ เพราะหวังผิดทาง ถ้าหวังถูกทางคือ ปฏิบัติมีธรรมเป็นข้อแนะนำมีเบรคห้ามล้อ มันก็ดีคนเรา

เรื่องการปฏิบัติตัวให้เป็นคนดีนี้ เมืองไทยเราทั้งประเทศ เอ้าลองดูซินะ ถ้าหากว่าเราตั้งใจปฏิบัติตามศีลตามธรรม เป็นเมืองศรีเมืองล้าสมัย เป็นเมืองหาความสุขไม่ได้แล้ว หลวงตาจะพาไปกราบทูลพระพุทธเจ้า ว่าที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ว่าธรรมทั้งหลายเป็นธรรมที่รื้อถอนขนสัตว์ให้หลุดพ้นจากทุกข์ แล้วทำไมสัตว์ทั้งหลายปฏิบัติตามธรรมของพระองค์แล้ว จึงมีตั้งแต่ความทุกข์ความทรมาน ตกนรกทั้งเป็นก็มี ตกนรกเมืองผีก็มี พวกที่ตกนรกอยู่แล้วเปลี่ยนตัวขึ้นไปหมด ให้คนทำความดีงามทั้งหลายไปตกนรกแทน เอ้า พวกอยู่ในนรกขึ้นไปสวรรค์ให้หมด มีตั้งแต่พวกตกนรกนี้ขึ้นสวรรค์ทั้งหมด แล้วก็ตั้งแต่คนที่ทำความดีงามทั้งหลายนี้ไปตกนรกแทน สวรรค์ให้พวกเปรตพวกผีที่ตกนรกนั้นขึ้นแทนนี้ดังนี้

ธรรมของพระพุทธเจ้าว่าเป็นของจริงทำไมเป็นอย่างนั้น หลวงตาจะพาไปฟ้องพระพุทธเจ้า แต่นี้ยังไม่เคยเห็น นรกหลุมไหนก็ตาม แม่ที่สุดในเรือนจำของเราเนี่ย เมืองไหนก็ตามไปดูที่ในเรือนจำนั้นนะ มันมีคนดีใหม่ไปติดคุกติดตะรางอยู่นั้น มันมีตั้งแต่คนทำชั่วซ้ำลามกไปติดคุกติดตะราง ครั้นเวลาถามแล้วไม่ยอมรับความจริง ทำไมจึงต้องมาติดคุกติดตะราง ชื่อบางคนนายบุญก็มี นางสาวรรค์ก็มี นายพรหมก็มี แล้วมาติดคุกติดตะรางทำอะไร เขาหาว่า นั้นฟังซิ มันยอมเมื่อไร เป็นอย่างนั้นละ

ให้ท่านทั้งหลายปฏิบัติตามธรรมพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นข้อยืนยันรับรองไว้เรียบร้อยแล้วว่าไม่มีผิด ถ้าลงได้ปฏิบัติตามธรรม จะเห็นผลประจักษ์กับใจของเราโดยลำดับลำดับ นอกจากเราเอากิเลสเข้าเหยียบย่ำทำลายธรรม กิเลสเป็นเหมือนส้วมเหมือนถ่าน ธรรมเป็นเหมือนทองคำทั้งแท่ง เวลานี้ความรู้ความเห็นความประพฤติเนื้อประพฤติตัวของเรามันเหลวแหลกแหวกแนว กิเลสเป็นกองมูลรกรอกไปเหยียบธรรมคือความดีงาม โดยไม่สนใจกับความดีงามคือธรรมนั้นเลย เพราะฉะนั้นความทุกข์มันถึงได้เต็มอยู่ทุกหย่อมหญ้า

ไปที่ไหนลองไปซิ บ้านใดเมืองใดว่าเขาเจริญๆ เจริญอะไร เอ้า เอาธรรมเข้าไปจับ มันเจริญที่ตรงไหน ไปเมืองนั้นเจริญ เมืองนี้เจริญ มันก็มีแต่อิฐแต่ปูนแต่หินแต่

ทราย ตั้งขึ้นที่ห้องที่ห้าที่ชั้น มันก็มีแต่โอฐปูนหินทรายเหล็กหลาเท่านั้นละ คนไปอยู่ถ้าเป็นคนเดือดร้อนมันก็ไปร้องครวญครางอยู่ข้างบน มีที่ชั้นก็ร้องครวญเช่นเดียวกับคนไข้ไปอยู่โรงพยาบาล เอาชั้นชั้นไหนก็ตาม คนไข้หนักมันจะไปร้องครวญครางอยู่บนห้องโรงพยาบาลสูงๆ ชั้นสูงๆ นั้นแหละ เมื่อหายจากโรคแล้วอยู่ที่ไหนไม่ต้องไปอยู่ห้องนั้น ชั้นนั้นชั้นนี้ มันก็สบายหมดถ้าเราไม่มีโรคมีภัย เราเป็นคนดีอยู่ไหนก็สบายๆ แล้วว่าเจริญๆ มันเจริญที่ตรงไหน ขอให้พี่น้องทั้งหลายพิจารณา

ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนี้พูดอย่างตรงไปตรงมา เป็นภาษาธรรม ภาษากิเลสนี้อ้อมแอ้มๆ หลอกลวงตมตุน ตีบอกว่าชั่ว ชั่วบอกที่ดี นี่คือภาษาของกิเลส ภาษาของธรรมพูดอย่างตรงไปตรงมา ผิดบอกผิด ถูกบอกถูก ที่ว่าเจริญนี้มันเจริญที่ตรงไหน กิเลสพาคนให้เจริญพาคนให้มีความสุขความสบายหายห่วงทุกอย่างมีที่ไหน ไม่เคยมี มีแต่ธรรมเท่านั้นละ ดำเนินมากเท่าไร บำเพ็ญมากเท่าไร ยิ่งมีความสุขสบายใจหายห่วงๆ เป็นสุข บรมสุขได้เพราะการปฏิบัติธรรม แต่การปฏิบัติตามกิเลสนี้ มีตั้งแต่ลงนรกอเวจีทั้งเป็นทั้งตายนั้นละ เมืองผีเมืองคนเต็มอยู่ด้วยไฟด้วยไฟเหมือนกันหมด นี่มันเจริญที่ตรงไหนถ้าไม่มีธรรม

หากต่างคนต่างมีธรรมมีธรรมในใจด้วยกันแล้ว จะมีความสุขสบายใจ อย่างน้อยในครอบครัวของเรา บ้านเมืองของเรา เมืองไทยของเราต่างคนหันหน้าเข้าสู่ธรรมสู่ธรรมด้วยกัน ยอมรับความจริงจากธรรม แล้วฝันกิเลสตัวที่เคยเป็นข้าศึกตัวเป็นสวามเป็นถนนมาเหยียบย่ำทำลายธรรมนั้นออก ปิดออกตีออกชะล้างออก ให้มีแต่ความดีงามอยู่ภายในจิตใจแล้ว บ้านเมืองเราความสุขเราไม่ต้องไปหาที่ไหนละ ดินฟ้าอากาศไม่ใช่ความสุขความทุกข์ ต้นไม้ภูเขาไม่ใช่ความสุขความทุกข์ ทั่วโลกแดนจักรวาลนี้ไม่ใช่ความสุขความทุกข์ ความสุขความทุกข์แท้อยู่ที่หัวใจของเรา ทำตัวไม่ดีก็เป็นความทุกข์ขึ้นมา ทำตัวดีก็เป็นความสุขขึ้นมา

ใจของเราเป็นผู้รับสัมผัสในความสุขและทุกข์ทั่วแดนโลกธาตุ มารวมอยู่ที่ใจนี้ทั้งหมด ร่างกายก็พลอยได้รับเพียงเท่านั้น แต่ใจเป็นผู้ได้รับอย่างหนักมากที่สุดทีเดียว เพราะการประพடுத்தตัวผิดจากแนวทางของธรรมที่ท่านสอนไว้ ไปอยู่ที่ไหนก็มีแต่กองทุกข์ไฟเผาหัวอกอยู่ตลอดเวลา เมืองมนุษย์ก็หาที่ปลงที่วางไม่ได้ ไปเมืองผีก็ไปจมอยู่ในนรกเป็นมหันตทุกข์อยู่ในโน้นอีก เป็นของดีเมื่อไร การปฏิบัติตามกิเลสที่เคยหลอกลวงสัตว์โลกมานาน ธรรมไม่เคยหลอกลวงผู้ใดตั้งแต่ไหนแต่ไรมา จนกระทั่งบัดนี้ เป็นความเชื่อตรงแน่วแน่วไปตลอดเวลา ให้พากันพิจารณาพิจารณา

การที่เราวิ่งตามกิเลสเราวิ่งมานานสักเท่าไร เราได้ผลอะไรบ้างเป็นเครื่องตอบแทน พอที่จะนำออกไปอวดโลกอวดเพื่อนฝูงทั้งหลายว่า เราวิ่งตามกิเลสเรามีความสุข

ความเจริญอย่างนี้ ไม่เคยมี มีตั้งแต่ความทุกข์ความเดือดร้อนทั้งนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมต่างหาก ท่านมีความสุขอยู่ภายในจิตใจของท่าน ถึงท่านไม่ประกาศท่านก็มีความสุข เช่นอย่างพระกรรมฐานเรา ท่านไปปฏิบัติอยู่ในป่าในเขา ท่านอบรมศีลธรรม ศีลสมาธิ ปัญญา จะเกิดขึ้นจากผู้บำเพ็ญภาวนา ศีลรักษาดีแล้วเดือดร้อนที่ไหน นั่น สมาธิจิตใจที่เคยวุ่นวุ่นวายส่ายสั่นในสิ่งนั้นสิ่งนี้ เอาจิตตภาวนาบังคับเข้าไป ให้จิตมีความสงบเย็นด้วยคำบริกรรมของตน โดยความมีสติ จิตย่อมจะมีความสุขสงบเย็นลงไปโดยลำดับ

เมื่อทำลงไปโดยลำดับ จิตจากสงบเย็นแล้วก็มีความแน่นหนามั่นคงขึ้นภายในตัวของเรา อิมอารมณ์ ที่หิวโหยไปตามสิ่งนั้นสิ่งนี้ อยากรู้อยากเห็นอยากเป็นอยากทำอยากทดลองสิ่งนั้นสิ่งนี้ นี่เป็นความอยากล้วนๆ หายไปหมด เพียงขั้นสมาธิเท่านั้นจิตก็อิมอารมณ์แล้ว สบาย แล้วอยู่สบายกัน ธรรมท่านแสดงให้เห็นอย่างนี้ เปิดเผยอยู่ในหัวใจเรา ถ้าเราตั้งหน้าตั้งตาเปิดเผยธรรมขึ้นมา กราบไหว้บูชาอยู่ในหัวใจ รื่นเรื่งบันเทิงอยู่ในหัวใจ จากนั้นก็พิจารณาเอาซิ ทางด้านปัญญา ปัญญาเป็นเครื่องบุกเบิกเพิกถอนสิ่งที่ชั่วช้าลามก ที่เป็นพินเป็นไฟทั้งหลาย

คือ กิเลสอยู่ในหัวใจเรา เอาตปธรรมแผดเผามันเข้าไป ด้วยสติธรรม ปัญญาธรรม วิริยธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรมฟาดลงไปๆ กิเลสทั้งหลายพังลงๆ เมื่อทำไม่หยุดไม่ถอย ด้วยการสร้างความดี ความดีไม่ถอย กิเลสพังหมดเลย นั่นเห็นไหม พระพุทธเจ้าท่านหาความสุขมาจากที่ไหน ตรัสรู้ธรรมปึง บรมสุขเกิดขึ้นที่พระทัยคือใจของท่านที่เดียว บรรดาพระสงฆ์สาวกตรัสรู้ธรรมปึงนี้ เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา บรมสุขเกิดขึ้นที่ใจแห่งเดียวไม่ต้องไปหาที่ไหนๆ ว่ามีบรมสุข เกาะไหนแดนใดไม่เคยมี ดินฟ้าอากาศไม่มีบรมสุขไม่มีมหันตทุกข์ มันมีอยู่ที่หัวใจของคนนี้ทั้งนั้น

จึงพากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติตัวของเราให้เป็นคนดีบคนดี ธรรมพระพุทธเจ้าไม่ใช่เป็นธรรมโมฆะ สอนโลกแบบโมฆะไม่เกิดประโยชน์ตามที่ปฏิบัติตามนั้นเลย เป็นประโยชน์ทั้งนั้นแหละ แต่เรามันเถลไถลไปหากิเลส แล้วเสกกิเลสเป็นของปลอมๆ มาเป็นของจริง มันจะเป็นของจริงได้อย่างไร เช่นธนบัตรเป็นของปลอม เสกขึ้นมาก็หมีนั้นก็แสนกล้านมันก็ปลอมหมดนั่นแหละ ถ้าเป็นของจริงธนบัตรใบเดียวก็จริง ชนะได้หมดนี้ธรรมเป็นของจริง ดีได้คนเรา ขอให้ท่านทั้งหลายได้นำไปประพฤติปฏิบัติทุกคน

วันนี้สอนอรรถสอนธรรมให้รู้จักความดีงาม นำความดีงามไปประพฤติตน เป็นเด็กเป็นเล็กก็ให้เป็นเด็กดี ให้มีเบรกห้ามล้อความประพฤติของตนอย่าเถลไถล เฉพาะยาเสพติดนี่เป็นสิ่งที่ร้ายแรงมาก เด็กอย่าแตะเป็นอันขาด ถ้าไม่อยากตายทั้งเป็นหมดราค้าราคาหาความหมายไม่ได้เลยก็คือยาเสพติดนี่ การพนันขันต่อก็เหมือนกัน

เหล่านี้เป็นเพชรฆาตสังหารวัยเด็กได้เป็นอย่างดี หมดความหมายไปทันทีทันใด คนเล่นการพนันนี้เป็นคนไม่มีหลักมีเกณฑ์เชื่อถือไม่ได้ เพื่อนฝูงก็เชื่อถือไม่ได้ คนดีทั้งหลายไม่เข้าติดเข้าพันได้เลย นี่คือการพนันทำตัวให้เหลวแหลกแหวกแนวเสียหายไปหมดเลย ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคม ยิ่งยาเสพติดนี้ด้วยแล้วขาดสะบั้น คอขาดตั้งแต่ยังไม่ตาย พวกัันระมัดระวังลูกหลานทุกคน ไม่ว่าผู้ใหญ่ มันเสียได้ทั้งนั้นแหละถ้าลงไปทำความเสียแล้วต้องเสียได้

วันนี้ได้เทศนาว่าการเรื่องศีลธรรมเข้าสู่จิตใจของชาวพุทธเรา ขอให้มึบั้งนะพี่น้องทั้งหลาย ธรรมไม่ครีไม่ล้ำสมัย คงเส้นคงวาหนาแน่นท่านเรียกว่ากาลิโกๆ ไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลามาตัดทอนความดีที่เราทำแล้วได้เลย เป็นความดีตลอดเป็นธรรมตลอดไป แล้วธรรมก็เป็นอกาลิโกเหมือนกัน ถ้าใครทำความชั่วช้าลามกตามกิเลส ผลก็เป็นความเดือดร้อนขึ้นมาทันทีทันใดเช่นเดียวกัน ทั้งธรรมทั้งกิเลสมีอยู่ในใจของเราด้วยกันทุกคน ใครเอื้อมไปทางไหน เอื้อมไปทางกิเลสๆ ก็ต้มไปเรื่อยเลยเหลวไหลไปเรื่อย เสียคนทั้งคน ใครเอื้อมไปทางธรรมปฏิบัติตามธรรมเป็นคนมีคุณค่าขึ้นมา มีความสุขความเจริญมีความเย็นใจขึ้นมา ความหวังมี ความหวังมีตลอดสำหรับคนสร้าง ความดี แต่คนสร้าง ความชั่วนี้ไม่มีหวัง หวังเท่าไรก็ไม่ได้

วันนี้ได้พูดถึงธรรมที่พระพุทธเจ้านำมาสั่งสอนสัตว์โลกเป็นธรรมล้วนๆ สอนได้มาตั้งแต่เทวบุตรเทวดาอินทร์พรหม ทำไมสอนมนุษย์เราจะสอนไม่ได้ ศาสนาวางลงที่มนุษย์นี้แท้ๆ ทำไมจะสอนมนุษย์เราไม่ได้ กลายเป็นเศษเป็นเดนมนุษย์ไปหมดเลย ธรรมก็เลยเป็นเศษเดนของธรรม เป็นทองทั้งแท่งตั้งแต่กิเลสตัณหา กิเลสตัณหา มันเป็นส่วนเป็นถ่าน เวลานี้มันกำลังทับถมธรรมไม่ให้มีภายในจิตใจของสัตว์ของบุคคลเลย แล้วจะมีตั้งแต่ความทุกข์ความเดือดร้อน นรกเมืองคนก็คือมนุษย์ของคนที่ยังตามกิเลส นั่นละ สมบัติในเมืองคนที่ดีงามก็คือคนมีศีลมีธรรม ให้พากันจดจำ

วันนี้พูดถึงเรื่องความดีความดี ที่จะเข้าแทรกให้เราให้เป็นแกนนำในการประพฤติตัว เพื่อความเป็นคนดี เพื่อมีหลักฐานมั่นคงแก่ตัวของเราและส่วนรวมต้องมีธรรมเข้าแทรกเสมอ ถ้าไม่มีธรรมแล้ว อย่างไรก็ตามก็ไม่มี ความหมายอะไร ว่าเจริญๆ ก็มีแต่ลมปากเท่านั้น ความเดือดร้อนไม่เกินมนุษย์นี้ละ ที่ชอบเสกสรรปั้นยอ ให้พากันจำวันนี้ก็ได้พูดถึงเรื่องธรรมทั้งหลายเพื่อแทรกจิตใจของพี่น้องทั้งหลาย

เรื่องการช่วยชาติของเรา เรายกให้เลยว่าพี่น้องชาวจันทบุรี เป็นท่านผู้ที่มีความจริงจังอยู่มากทีเดียว หลวงตาเคยพูดเคยชมอยู่เสมอ มีความจริงจัง มีหลักมีเกณฑ์ แน่นหนามั่นคงมากอยู่ มาที่ไรๆ เช่นอย่างมาเรื่องเกี่ยวกับร่วมบริจาคการช่วยชาตินี้ ทองคำก็ได้ตั้งที่ท่านทั้งหลายได้จาระโนไปเรียบร้อยแล้วนั้น นั่นเป็นความจริงหลวงตา

ชมเชยว่าเป็นผู้มีความพร้อมเพียงสามัคคีซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี มีน้ำใจ จริงจัง ต่ออรรถต่อธรรม ผลก็ปรากฏขึ้นมาจำนวนสักกี่ล้าน หลวงตาจึงขอชมเชยและอนุโมทนา กับบรรดาพี่น้องทั้งหลายชาวจันทบุรี จากนั้นก็กระจายไปทั่วประเทศไทยเรา

เฉพาะกรุงเทพนั้นเรียกว่าเป็นเมืองเอกแล้ว สมบัติทั้งหลายก็ออกจากรั้วนั้นเป็นส่วนใหญ่ แต่นั่นเป็นเมืองเอก เราเป็นเมืองน้อย เมื่อตีขนาดไหนก็ควรจะได้รับ การชมเชยจากเมืองใหญ่จากผู้ใหญ่ซิ เช่น เด็กทำดีมาจะไม่ชมเชยเด็กเป็นความดีได้หรือ นี่เราถึงจะไม่ใช้เมืองใหญ่ก็ตามแต่เราเป็นคนดี เมืองเราเป็นเมืองดีก็ต้องบอกว่ดี ต้องชมเชยกันไปตามความดีความดี ทำหนักไปตามโทษของคนที่ทำความชั่ว จึงขออนุโมทนาและขอบคุณกับบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ที่ช่วยชาติบ้านเมืองของเราด้วยความเอาจริงเอาจัง

ไม่ว่าไปที่ไหน มาจังหวัดจันทบุรีนี้หลายครั้งหลายหน โอ๊ย สมบัติทั้งหลายนี้ได้ อย่างภาคภูมิใจๆ ตลอดมา มาคราวนี้ก็ได้ตั้งเยอะ ตั้ง ๔๐ กว่ากิโลแล้วนี่ ยังจะได้ต่อไปอีก ถ้ามีผู้มาถวายอีกหลวงตาจะเอาอีก จะประกาศให้ท่านทั้งหลายทราบอีก เพราะมาหาทองคำหาดอลลาร์นี่นะ ใครอยากให้ประกาศก็เอามา หลวงตาจะประกาศให้เลยพร้อมกับชี้ใส่ทองคำนั้นเลย

เราขอขอบคุณกับบรรดาพี่น้องทั้งหลาย แล้วก็มิพระเป็นหัวหน้า เป็นประธาน สำคัญเช่นท่านฟัก เป็นผู้มีความสำคัญมากในการประสานเรื่องราวประชาสัมพันธน์นี้ ท่านฟักเป็นอยู่ เพราะความเห็นแก่ชาตินั่นเอง จึงอุตสาหะพยายามสละ ทั่วๆ ที่ขามี ๒ ขาก็ใช้ได้ขาดเดียว ขาดเดียวก็เอา ใจมีนี่ท่านก็อุตสาหะพยายามไปที่นั่นที่นี่ ติดต่อบรรดา ไปทุกแห่งทุกหน ผลได้มากก็คือพี่น้องทั้งหลายได้รวมเป็นมหากุศลขึ้นมาช่วยชาติ ดังที่เห็นอยู่นี้แล วันนี้จึงขอขอบคุณและอนุโมทนาท่านทั้งหลายเป็นอย่างมาก ถ้าพูดมากกว่านี้ก็รู้สึกเหนื่อยเหนื่อยเมื่อยล้า เพราะตอนบ่ายนี้ก็ไปเทศน์ที่ไทรนองทางนั้น มาแล้ว หมดลมแล้วก็มาหายใจใหม่ มานี้ก็มาเริ่มเทศน์อีก นี่กำลังจะหมดลมหายใจแล้ว แล้ววันพรุ่งนี้จะไม่หมดลมหายใจกลับไปทางเมืองชล จึงสงวนลมหายใจไว้

วันนี้จึงขอเทศน์ว่าการสงเคราะห์พี่น้องทั้งหลายได้เพียงแค่นี้ และการเทศน์ว่าการนี้ เทศน์ด้วยความเป็นอรรถเป็นธรรมด้วยกัน และมีแต่ภาษาธรรมล้วนๆ ไม่มีภาษากิเลสปลิ้นปล้อนหลอกลวงตมตุนด้วยความนิมนวลอ่อนหวานประการใดเลย มีแต่ความสัตย์ความจริง ผิดบอกว่ผิด ถูกบอกว่ถูกเรื่อยไป อย่างนี้เรียกว่าภาษาธรรมตายใจได้ ใครปฏิบัติตามธรรมแล้ว พ้นภัยๆ ถ้าปฏิบัติตามกิเลสแล้วถูกตมๆ ให้พากันจำเอา



การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควรแก่ธาตุแก่ชั้นธัมม์ แก่กาลเวลา ขอความสวัสดิ์จึงมี  
แก่บรรดาพี่น้องทั้งหลายมีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นต้น ฝ่ายพระก็มีท่านพิก เป็น  
ประธานในงานที่สมานทุกแห่งทุกหน ไกลใกล้ท่านไปได้หมด อันนี้ก็ขอชมเชยเป็นกรณี  
พิเศษเพราะไม่เห็นใครทำอย่างท่าน ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่บรรดาท่านทั้งหลายทั่วหน้า  
กันเทอญ. (สาธุ)

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

[www.luangta.com](http://www.luangta.com) หรือ [www.luangta.or.th](http://www.luangta.or.th)

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ